

Veiledningsnotat om statlige fond

25. oktober 2012

(oppdatert 10. desember 2015)

Innholdsfortegnelse

1	Definisjon og generelt om statlige fond	4
2	Forvaltere av statlige fond	5
3	Gruppering av fond etter formålet	5
3.1	Tilskuddsfond	5
3.2	Investerings- og lånefond	5
3.3	Tapsfond for lån og garantier	6
4	Plassering og renter på fondskapitalen	6
5	Gruppering av fondene etter finansiering og renter	6
5.1	B1-fond	6
5.2	B2-fond	7
6	Krav ved opprettelse og forvaltning av fond	7
6.1	Presentasjon for Stortinget	7
6.2	Opprettelse av kontonummer i statsregnskapet	8
6.3	Opprettelse av oppgjørskonto i Norges Bank	8
6.4	Instruks for fondet	9
6.5	Registrering i Enhetsregisteret	9
7	Regnskapsføring og rapportering av overføringer mellom bevilgningsregnskapet og fondet	9
8	Bestemmelser om regnskapsføring av statlige fond	9
8.1	Oversikt over kravene i økonomiregelverket	9
8.2	Hvem omfattes av kravene til regnskapsføring av statlige fond?	10
8.3	Hva innebærer kravet om å føre et eget fullstendig regnskap for hvert fond?	11
8.4	Valg av regnskapsprinsipp for fond	12
8.5	Bruk av standard kontoplan	12
9	Rapportering	13
9.1	Rapportering til statsregnskapet	13
9.2	Årsregnskap for statlige fond	14
9.3	Utarbeidelse av årsrapport for fond	17
	Vedlegg 1 Oversikt over oppgaver til aktører	19
	Vedlegg 2 Eksempler på regnskapsføring i statlige fond	21

Forord

I statsregnskapet (Meld S. 3 for hvert år) står de statlige fond, såkalte B-fond, oppført under kontogruppe 81. Regelverket for økonomistyring i staten inneholder generelle krav til forvaltning av disse fondene. De ordinære fondene er en lite ensartet gruppe når det gjelder formål og innretning, og i praksis er det forskjeller i hvordan regnskapsføringen er lagt opp.

I dette veiledningsnotatet gis en samlet oversikt over gjeldende regelverk og praksis for etablering, gruppering, regnskapsføring og rapportering for de ordinære statlige fondene. Hensikten er å bidra til en mer enhetlig praksis på området, gjennom å gjøre det enklere for statlige organer som forvalter slike fond, å tilegne seg informasjon om hvordan økonomiregelverket skal forstås og etterleves.

Veiledningsnotatet er oppdatert flere ganger etter at det ble utarbeidet i 2012, først og fremst i forbindelse med regelverksendringer. Følgende endringer er gjort:

- 11. desember 2013: Veiledningsnotatet er oppdatert med endringer fra 18. september 2013 i bestemmelser om økonomistyring i staten av 12. desember 2003 (“bestemmelsene”). Endringene er gjort på grunnlag av siste års utvikling innen statlig økonomistyring, jf. omtale i Gul bok 2012 og 2013 (kapittel 9). De nye bestemmelsene innebærer at det etableres en felles struktur for presentasjon av årsrapport med årsregnskap i staten.
- 11. august 2014: Finansdepartementet har endret rundskriv R-104 om retningslinjer for oppgjørskontoer i Norges Bank og arbeidskontoer innenfor statens konsernkontoordning. Rundskrivet ble fastsatt den 20.6.2014. Veiledningsnotatet er oppdatert med endringer som ble gjort i Finansdepartementets rundskriv.
- 10. desember 2015: Veiledningsnotatet er oppdatert etter endringer i bestemmelser om økonomistyring i staten kap. 3 om felles standarder og systemer for blant annet regnskapsføring, fastsatt av Finansdepartementet 5. november 2015. Ved endringene i bestemmelsene utgikk det tidligere punkt 3.6 om statlige fond. Kravene til statlige fond er i stedet innarbeidet i punktene 3.4.6 (om årsregnskap), 3.5.6 (om rapportering til statsregnskapet) og 3.6.4 (om forvaltning av statlige fond). Henvisninger i veiledningsnotatet til bestemmelsene er oppdatert i tråd med dette.

1 Definisjon og generelt om statlige fond

Definisjon av statlig fond i bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.6.4:

Et statlig fond er en formuesmasse som regnskapsmessig er atskilt fra statens øvrige midler, og der anvendelsen er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår. Et statlig fond er ikke en egen virksomhet.

Definisjonen vektlegger fond som en formuesmasse, som en budsjett- og regnskapsmessig avsetning for å dekke fremtidige utgifter til bestemte formål. Det følger av definisjonen at det skilles mellom hva som er et statlig fond og hva som er en statlig virksomhet (forvaltningsorgan). Et fond kan være forvaltet av en statlig virksomhet, som en oppgave som er lagt til denne, men kan som en formuesmasse ikke i seg selv være en virksomhet. Dette er ikke til hinder for at statlige virksomheter kan ha “fond” som en del av navnet sitt.

Statlige fond opprettes for å finansiere bestemte aktiviteter eller tiltak. De aller fleste statlige fond har et aktivitetsområde som faller innenfor virkeområdet for regelverket for økonomistyring i staten. Disse fondene kalles ordinære fond (eller i noen sammenhenger B-fond). Ordinære fond opprettes normalt ved bevilgning over statsbudsjettet, men i noen tilfeller kan slike fond også opprettes ved at en virksomhet mottar gaver eller tilskudd fra private og/eller utenlandske organisasjoner.

Opprettelse av statlige fond innebærer i varierende grad unntak fra hovedprinsipper i bevilgningsreglementet, som fullstendighetsprinsippet og ettårsprinsippet. Graden av unntak avhenger blant annet av om innskudd av fondskapital og de årlige inntektene og utgiftene for fondet er synliggjort i statsbudsjettet og statsregnskapet (bevilgningsregnskapet). Ifølge bevilgningsreglementet § 2 kan unntak fra reglementet bare gis ved uttrykkelig vedtak av Stortinget. Før det legges fram forslag for Stortinget om å opprette nye fond må det i hvert enkelt tilfelle avklares hvilke unntak fra bevilgningsreglementet det er behov for (jf. omtale i punkt 6.1 i veiledningsnotatet).

Vedlegg 1 til notatet inneholder en oversikt over aktørene ved opprettelse og forvaltning av statlige fond og over oppgaver som hver aktør ivaretar. Vedlegg 2 inneholder eksempler på regnskapsføring og oppstilling av årsregnskap for statlige fond.

2 Forvaltere av statlige fond

De fleste statlige fond forvaltes av et departement eller en underliggende statlig virksomhet. I enkelte tilfeller forvaltes fond av et statsforetak (som Enova og Gassnova) eller av et særlovsselskap (som Innovasjon Norge). En virksomhet forvalter vanligvis fond som en av flere oppgaver, men i noen tilfeller er forvalteroppgaven virksomhetens eneste oppgave.

Forvalteroppgaven innebærer i denne sammenheng å ha fått ansvaret for fondet, på grunnlag av stortingsvedtak, delegering fra et departement eller avtale med et departement/statlig virksomhet. Forvalteren bestemmer i de fleste tilfeller både bruken av fondets midler innenfor det fastsatte formålet og regelverk knyttet til dette (“disponerer fondet”) og gjennomfører vedtakene som fattes, herunder ivaretar utbetaling og regnskapsføring (“administrerer fondet”). Plasseringen av fondskapitalen er bestemt ved opprettelsen av fondet og slik at denne står som kontolån til staten (i Norges Bank), jf. kapittel 4 nedenfor. Dette innebærer at forvalteren av fondet ikke har myndighet til å bestemme plasseringen av fondsmidlene. Departementene forvalter enkelte fond som fungerer som egne bevilgningsmessige opplegg og med begrensede forvalteroppgaver. Dette gjelder såkalte kapitalinnskuddsfond, der kapitalinnskudd som bevilges over statsbudsjettet, plasseres som fast kontolån til staten og det bare er avkastningen av fondet i form av renteinntekter som brukes til formålet. Avkastningen synliggjøres i statsbudsjettet ved at den både inntektsføres til staten og utgiftsføres til formålet som fondet er opprettet for (f.eks. over en 70-post for tilskudd). For disse fondene er departementets løpende forvalteroppgaver begrenset til å sørge for at midlene som Stortinget bevilger, blir fulgt opp og tildelt den eller de virksomhetene som skal disponere bevilgningen og administrere tiltakene. Et eksempel på et slikt fond er Energifondet.

3 Gruppering av fond etter formålet

Formålet med å opprette statlige fond er at midlene eller avkastningen av midlene skal brukes til å finansiere bestemte aktiviteter eller tiltak. Avhengig av formålet, kan fondene grupperes som omtalt i punktene 3.1–3.3.

3.1 Tilskuddsfond

Eksempel på et tilskuddsfond er der midlene benyttes til å gi tilskudd til ulike aktiviteter innenfor et bestemt område. Midlene i fondet og/eller avkastningen av disse midlene går til å finansiere tildelingen av tilskuddene.

Ved etablering og forvaltning av tilskuddsordninger skal departementet/forvalter følge bestemmelser om økonomistyring i staten kapittel 6 om forvaltning av tilskuddsordninger. Dersom midlene i fondet skal benyttes til stønader skal departementet/forvalter følge bestemmelser om økonomistyring i staten kapittel 7 om forvaltning av stønadsordninger til privatpersoner.

3.2 Investerings- og lånefond

Eksempel på investerings- og lånefond er der midlene benyttes til å kjøpe aksjer eller til å gi lån innenfor et bestemt område. Investeringer og lån tilbakeføres fondet eller statskassen i form av salg av aksjer og innbetaling av avdrag. Avkastningen i form av renter på lån eller utbytte på aksjer skal tilbakeføres til fondet og eventuelt deretter til statskassen.

Ved etablering og forvaltning av investerings- og låneordninger skal bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.6.1 om forvaltning av finansielle eiendeler, følges.

3.3 Tapsfond for lån og garantier

Eksempel på tapsfond for lån og garantier er der fondets midler benyttes til å dekke eventuelle tap staten påføres ved utlån fra staten eller ved garantistillelser for lån i markedet. Slike fond kan ha premieinntekter for garantistillelsen, der premien skal betales til fondet og eventuelt deretter til statskassen.

Ved etablering og forvaltning av garantiordninger skal bestemmelser om økonomistyring i staten kapittel 8 forvaltning av garantiordninger, følges. Ved forvaltning av statlige utlån skal bestemmelser om økonomistyring i staten kapittel 5, punkt 5.4.4, om ettergivelse av krav, følges.

4 Plassering og renter på fondskapitalen

I henhold til bevilgningsreglementet § 14 skal statens kontantbeholdning plasseres som innskudd på foliokonto i Norges Bank. Dette innebærer at kapitalen til ordinære fond skal plasseres på oppgjørskonto i Norges Bank, som kontolån fra ordinære fond. For hvert fond opprettes det én eller flere oppgjørskontoer, jf. omtale i punkt 6.3 i veiledningsnotatet.

Statlige fond får som hovedregel ikke renter på fondskapitalen som er plassert på oppgjørskontoer i Norges Bank. Finansdepartementet kan imidlertid fastsette at fondskapitalen på en oppgjørskonto skal være rentebærende. Finansdepartementet fastsetter hvilken rentegruppe fondet skal tilhøre. Det benyttes to rentegrupper for kontolån fra fond:

- Langsiktig, fast rente knyttet til 10-års statsobligasjonsrente. Denne gjelder for fondsmidler der avkastningen blir budsjettert til inntekt i statsbudsjettet for å finansiere ulike utgiftsformål
- Kortsiktig, flytende rente knyttet til renten på kortsiktige statspapirer. Denne gjelder for øvrige rentebærende fondsmidler

Finansdepartementet fastsetter rentesatsen på fondet, basert på prinsippene for hver av rentegruppene.

Overordnet departement er ansvarlig for at fond med langsiktig fast rente knyttet til 10-års statsobligasjonsrente får fastsatt ny rentesats ved utløp av fastrenteperioden. For å få fastsatt ny rentesats må departementet henvende seg til Finansdepartementet.

Norges Bank informerer kontohaverne om endringer i den kortsiktige flytende renten.

5 Gruppering av fondene etter finansiering og renter

De ordinære fondene er delt inn i to undergrupper, B1-fond og B2-fond. Hensikten med inndelingen er å skille på om et fond skal aktiveres som eiendel i statsregnskapet eller ikke. Fondene er delt inn i ytterligere undergrupper basert på om fondet skal ha rente på fondskapitalen og hvilken rentegruppe fondet eventuelt skal tilhøre (jf. omtale i punkt 4 i veiledningsnotatet).

5.1 B1-fond

B1-fond består utelukkende av statlige midler, og staten disponerer derfor midlene i fondet. Midlene er som hovedregel bevilget over statsbudsjettet, men i noen tilfeller kan B1-fond

også ha inntekter i form av f.eks. gebyrer (utenom statsbudsjettet) eller få tilført kapital ved tilskudd fra private og/eller utenlandske organisasjoner.

B1-fond blir delt inn i undergrupper ut fra om fondet skal ha rente eller ikke, og eventuelt hvilken rente fondet skal ha. Disse undergruppene er:

- B1.1-fond uten rente
- B1.2-fond med 10 års fastrente, knyttet til statsobligasjonsrenten for samme periode
- B1.3-fond med flytende rente, knyttet til renten på kortsiktige statspapirer

I statsregnskapet (kapitalregnskapet) skal B1-fond føres både under kontolån ordinære fond (gjeld), i kontogruppe 81, og under ordinære fond (eiendeler) i kontogruppe 64 (jf. også punkt 6.2 i veiledningsnotatet).

5.2 B2-fond

B2-fond er fond som staten utvilsomt har rett til å disponere, men som ikke skal aktiveres som eiendel i statsregnskapet. Bakgrunnen for dette er at det ut fra fondenes opprinnelse, finansiering og/eller historie kan være omtvistet om staten er “eneeier” av midlene. B2-fond opprettes normalt etter vedtak i Stortinget om hvordan midlene skal disponeres.

B2-fond blir delt inn i undergrupper ut fra om fondet skal ha rente eller ikke, og eventuelt hvilken rente fondet skal ha. Disse undergruppene er:

- B2.1-fond uten rente
- B2.2-fond med 10 års fastrente, knyttet til statsobligasjonsrenten for samme periode
- B2.3-fond med flytende rente, knyttet til renten på kortsiktige statspapirer

I statsregnskapet (kapitalregnskapet) skal B2-fond føres under kontolån ordinære fond (gjeld), i kontogruppe 81, men ikke under ordinære fond (eiendeler) i kontogruppe 64 (jf. også punkt 6.2 i veiledningsnotatet).

6 Krav ved opprettelse og forvaltning av fond

6.1 Presentasjon for Stortinget

Statlige fond opprettes normalt etter vedtak om bevilgning over statsbudsjettet. I noen tilfeller opprettes statlige fond som følge av at en virksomhet mottar gaver eller tilskudd fra private og/eller utenlandske organisasjoner.

Ved utarbeidelse av budsjettforslag til Stortinget må departementet følge bestemmelsene i bevilgningsreglementet kapittel 2 og 3 samt i reglement for økonomistyring i staten § 5. I tråd med krav i bevilgningsreglementet § 9 om å redegjøre for innholdet i og begrunnelsen for bevilgningsforslagene, må det gis en presentasjon der formålet med fondet fremgår. I departementets presentasjon av fondet vil det være naturlig å omtale eventuelle andre finansieringskilder for fondet (enn bevilgningen) og hvordan fondskapitalen skal plasseres. Videre vil det være naturlig at det fremgår om fondet skal ha renter, jf. at disse må bevilges over statsbudsjettet. Ved opprettelse av et nytt fond må det også fremgå av departementets forslag hvilke unntak fra bevilgningsreglementet som det er behov for (jf. bevilgningsreglementet § 2 og omtale i punkt 1 i veiledningsnotatet).

Ved bevilgninger over statsbudsjettet til fond skal departementet – som ved andre bevilgninger – følge rundskriv R-101 fra Finansdepartementet om statens kontoplan for statsbudsjettet og statsregnskapet. Rundskrivet skiller mellom to former for tilførsel av midler til fond:

- kapitalinnskudd, som skal bevilges over post 95
- overføring, som bevilges over post 50–59

Kapitalinnskudd ved post 95 brukes i de tilfellene der midlene som bevilges, skal stå som fast kapital i fondet og ikke brukes til fondets formål. For disse fondene vil det bare være renteavkastningen som kan brukes til formålet. Dersom tilførselen skal benyttes for å overføre midler til aktiviteter og tiltak for å oppfylle fondets formål, er det å betrakte som overføring, som bevilges over postene 50 til 59. Overføringer til andre statsregnskap.

6.2 Opprettelse av kontonummer i statsregnskapet

Ved opprettelse av nye fond skal det opprettes en statskonto (regnskapsførerkonto) i kapitalregnskapet for plassering av fondsmidlene som kontolån til staten fra ordinære fond (forpliktelser), i kontogruppe 81. For B1-fond skal det i tillegg opprettes statskonto i kapitalregnskapet for ordinære fond (eiendeler), i kontogruppe 64.

Henvendelsen om å få opprettet statskonto (regnskapsførerkonto) i statsregnskapet skjer sammen med henvendelsen fra overordnet departementet til DFØ om å få opprettet oppgjørskonto i Norges Bank (jf. rundskriv R-104 fra Finansdepartementet, punkt 4.3).

6.3 Opprettelse av oppgjørskonto i Norges Bank

Opprettelse av oppgjørskonto for fond skal skje i henhold til Finansdepartementets rundskriv R-104 retningslinjer for oppgjørskontoer i Norges Bank og arbeidskontoer i banker innenfor statens konsernkontoordning. Det skal også opprettes arbeidskonto i en av bankene DFØ har inngått rammeavtale med.

For hvert fond opprettes det én oppgjørskonto i Norges Bank, og ved behov kan det opprettes flere oppgjørskontoer. For fond som får kapitalinnskudd over statsbudsjettet med langsiktig fast rente knyttet til 10-års statsobligasjonsrente (B1.2- og B2.2-fond, jf. punkt 5 i veiledningsnotatet), må etableres med én oppgjørskonto for hvert kapitalinnskudd for å sikre korrekt renteberegning. Denne type fond vil derfor kunne ha flere oppgjørskontoer. Hovedregelen er at ut- og innbetalinger fra/til fondet skal skje via arbeidskonto. Det må følgelig opprettes en kontokobling mellom arbeidskonto og oppgjørskonto. Kontokoblingen opprettes i Norges Bank og banken, se omtale i rundskriv R-104, pkt. 5. Ved overføringer av spesielt store beløp fra og til statlige fond, og der hovedregelen ikke er hensiktsmessig, kan direkte overføring mellom oppgjørskontoer vurderes. Departementet må i slike tilfeller ta kontakt med DFØ for å avtale fremgangsmåte.

For fond med langsiktig fast rente knyttet til 10-års obligasjonsrente, skal kapitaliserte renter overføres direkte mellom oppgjørskontoer i Norges Bank. For disse fondene skal departementet gi Norges Bank fullmakt til å overføre kapitaliserte renter fra oppgjørskontoen for fondet til en annen oppgjørskonto. Det er normalt ikke behov for arbeidskonto eller kontokobling for slike fond med mindre bruken av kontoen gjør det hensiktsmessig.

6.4 Instruks for fondet

Det skal utarbeides instruks for fondet i henhold til krav om å klargjøre myndighet og ansvar i bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.2 og 2.2. Dette gjelder uavhengig av om fondet forvaltes av et departement eller en underliggende statlig virksomhet. Omtalen av fondet kan inngå i instruks for økonomistyringen i departementet/virksomheten, eller det kan utarbeides en egen instruks for økonomistyringen av fondet.

6.5 Registrering i Enhetsregisteret

Fondet skal ikke registreres i Enhetsregisteret, jf. definisjonen av fond der det fremgår at fondet er en formuesmasse og at det dermed ikke i seg selv er en virksomhet.

7 Regnskapsføring og rapportering av overføringer mellom bevilgningsregnskapet og fondet

Det departementet eller bruttobudsjettet statlige virksomheten som foretar utbetalingen til fondet eller mottar innbetalingen fra fondet, skal regnskapsføre dette i sitt regnskap. Utgiftsføringen eller inntektsføringen av overføringer til eller fra fondet gjøres i regnskapet, og rapporteres til bevilgningsregnskapet på vanlig måte (dvs. ved S-rapporten som sendes statsregnskapet).

8 Bestemmelser om regnskapsføring av statlige fond

8.1 Oversikt over kravene i økonomiregelverket

Regnskapsføringen med pliktig regnskapsrapportering og bokføring av ordinære statlige fond omfattes av reglement for økonomistyring i staten (reglementet) og bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene).

Alle virksomheter har plikt til å føre regnskap, jf. § 12 i reglementet. For forvaltningen av statlige fond er denne plikten utdypet i bestemmelsene punkt 3.4.6 og 3.5.6, jf. også punkt 3.6.4. Her fremgår det at forvaltningen av statlige fond skal følge bestemmelser om regnskapsføring som er gitt for virksomheter, med tilpasningene som fremgår av de aktuelle punktene i bestemmelsene. Av bestemmelsene punkt 3.6.4 fremgår blant annet følgende om forvaltningen av statlige fond:

Virksomheter som forvalter fond, skal sikre at det føres et eget fullstendig regnskap for hvert fond. Innbetaling av eventuell bevilgning over 50-post på statsbudsjettet skal inntektsføres i fondsregnskapet.

Forvaltningen av statlige fond skal følge bestemmelser om regnskapsføring som gitt for virksomheter, med tilpasningene som fremgår av pkt. 3.4.6 og 3.5.6.

Bestemmelsene punkt 3.4.6 om årsregnskap og spesielle tilpasninger for statlige fond i den forbindelse, lyder slik:

Virksomheter som forvalter statlige fond, jf. pkt. 3.6.4, skal avlegge et eget årsregnskap for hvert fond.

Forvaltningen av statlige fond skal følge bestemmelsene som er gitt i pkt. 3.4.1–3.4.3 om regnskapsføring og årsregnskap, med følgende tilpasninger:

- *Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen skal settes opp etter en forenklet oppstillingsplan med tilhørende note.*
- *Oppstillingen av artskontorrapporteringen skal ikke inngå i årsregnskapet.*
- *Oppstillingen av fondsregnskapet skal vise alle fondets utgifter, inntekter, eiendeler, fondskapital og eventuell gjeld.*

Bestemmelsene punkt 3.5.6 om rapportering til statsregnskapet og spesielle krav for statlige fond lyder slik:

Virksomheter som forvalter statlige fond, jf. pkt. 3.6.4, skal for fondet følge bestemmelsene gitt i pkt. 3.5.1–3.5.3 om rapportering til statsregnskapet, med følgende tilpasninger:

- *Månedlig rapportering skal skje ved innsending av en likvidrapport. Likvidrapporten skal inneholde regnskapsopplysninger om inngående og utgående saldo og endringer i perioden på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Likvidrapporten skal avstemmes med fondets regnskap før rapporten sendes til statsregnskapet.*
- *Ved årets slutt skal virksomheten rapportere saldo på fondets oppgjørskonto i Norges Bank til kapitalregnskapet via overordnet departement.*

Disse kravene til fondsregnskapet skal bidra til å oppfylle ulike formål:

- For det første skal regnskapet gi grunnlag for kontroll med disponeringen av fondsmidlene, og være en dokumentasjon av at midlene som er stilt til disposisjon, er korrekt benyttet.
- For det andre er regnskapet et redskap for oppfølging av fondet, noe som innebærer at forvalter bl.a. må ta hensyn til behovet for innsyn. I denne sammenheng er det behov for å vurdere hvilken informasjon som skal kunne gis offentlige og private aktører om hvordan fondet blir tilført midler og hvordan midlene er brukt for oppfylle fondets formål.

Nedenfor er det gitt en nærmere forklaring av bestemmelsene, supplert med DFØs veiledning til regnskapsføringen.

8.2 Hvem omfattes av kravene til regnskapsføring av statlige fond?

Regelverket for økonomistyring i staten gjelder for alle statlig forvaltningsorgan, jf. reglementet § 2. Med uttrykket “virksomheter som forvalter fond” i bestemmelsene punkt 3.6.4 siktes det til ansvaret for å forvalte ett eller flere fond, uavhengig av om den operative administrasjonen skjer i forvaltningsorganets egen regi eller om den utføres av andre som oppdrag, eller ved delegert myndighet, jf. omtale i veiledningsnotatet pkt. 2. Plikten går ut på å sikre at det føres et eget fullstendig regnskap for hvert fond.

Underliggende virksomhet som forvalter fond, har selvstendig ansvar for å følge bestemmelsene, mens overordnet fagdepartement har et kontrollansvar, jf. reglementet § 15 og kapittel 1 i bestemmelsene. Dette kontrollansvaret gjelder også når departementet selv forvalter fondet. Kontrollansvaret overfor virksomhetene ivaretas normalt gjennom å gi retningslinjer i tildelingsbrevet og i instruks, ved rapportering fra virksomheten og om nødvendig gjennom særskilte kontrolltiltak i tillegg.

Noen statlige fond administreres av selvstendige rettssubjekter, som statsforetak og særlovsselskap, heretter betegnet som "selskap". I henhold til reglementet § 2 faller selskapers økonomistyring utenfor økonomiregelverkets virkeområde. Departementenes styring og oppfølging av selskap som er gitt i oppdrag å administrere fond, omfattes imidlertid av økonomiregelverket, jf. reglementet § 2 punkt b). Hvis annet ikke er bestemt i stortingsvedtak, lov eller forskrift, må derfor departementet sørge for at selskapet forpliktes til å følge aktuelle bestemmelser i økonomiregelverket.

8.3 Hva innebærer kravet om å føre et eget fullstendig regnskap for hvert fond?

I bestemmelsene punkt 3.6.4 er det stilt følgende krav til regnskapsføringen av fond (her med understrekinger):

- a) Det skal føres regnskap
- b) Det skal føres et eget regnskap for hvert fond
- c) Regnskapet skal føres fullstendig

a) Det skal føres regnskap

Plikten til å føre regnskap for fond følger av bestemmelsene punkt 3.6.4, tredje avsnitt første setning, jf. også reglementet § 12. Når et fond administreres av et selskap, har departementet ansvar for å påse at selskapet fører fondsregnskapet iht. økonomiregelverket, jf. omtale i punkt 8.2 i veiledningsnotatet.

b) Det skal føres et eget regnskap for hvert fond

Fondets regnskap for brutto inntekter og utgifter føres som særregnskap utenfor bevilgningsregnskapet for staten.

En statlig virksomhet som forvalter ett eller flere fond, skal føre ett regnskap for hvert fond. Dette fremgår av bestemmelsene punkt 3.4.6 første avsnitt, jf. også punkt 3.6.4 tredje avsnitt. Fondets regnskap skal føres separat fra virksomhetens regnskap. I regelverket er det forutsatt at virksomheten har tilgang til et elektronisk økonomisystem for fondet, som inneholder oppsett med kontoplan, koder, med mer.

Bestemmelsene punkt 4.3.5 stiller krav til dokumentasjon av økonomisystemet. Det er derfor bl.a. nødvendig å dokumentere hvordan sporbarhet, fullstendighet og realitet er ivaretatt.

c) Regnskapet skal føres fullstendig

Bestemmelsene punkt 3.6.4 tredje avsnitt og 3.4.6 andre avsnitt innebærer at regnskapet skal vise alle fondets utgifter, inntekter, eiendeler, fondskapital og eventuell gjeld.

Kravet om fullstendig regnskap innebærer at alle krav i bestemmelsene kapittel 4 må ivaretas, blant annet krav til spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering, avstemming, dokumentasjon og rapportering.

I bestemmelsene punkt 4.4.3 er det stilt krav til at virksomheten skal være i stand til å kunne utarbeide spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering. Disse skal kunne produseres i økonomisystemet. Krav til utarbeidelse av spesifikasjoner gjelder også for fondsregnskapet, imidlertid er det ikke et krav om å utarbeide spesifikasjoner som det ikke er behov for, dvs. som ikke er relevante.

8.4 Valg av regnskapsprinsipp for fond

Etter bestemmelsene punkt 3.3.2, andre avsnitt, kan virksomheten i samråd med overordnet departement velge å føre regnskapet etter enten kontantprinsippet eller etter periodiseringsprinsippet i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Denne valgmuligheten gjelder også for fondsregnskap. Det er to vilkår knyttet til valgmuligheten. For det første skal regnskapsprinsippet som velges, være dokumentert og konsistent over tid. For det andre skal pliktig rapportering til statsregnskapet for fond være i samsvar med bestemmelsene punkt 3.5.6, jf. omtale i punkt 9.1 i veiledningsnotatet.

Dersom transaksjonene i fondet i all hovedsak består av utbetalinger av tilskudd (overføringer til andre) og innbetalinger i forbindelse med innkrevingsvirksomhet (overføringer fra andre, avgifter eller gebyrer), kan det etter DFØs vurdering være hensiktsmessig å benytte et kontantprinsipp i fondsregnskapet.

I vedlegg 2 er det utarbeidet to eksempler som viser regnskapsføring og oppstilling av årsregnskap for statlige fond.

8.5 Bruk av standard kontoplan

Kravene til bruk av standard kontoplan fremgår av bestemmelsene punkt 3.3.3 og av Finansdepartementets rundskriv R-102 om standard kontoplan for statlige virksomheter. Standard kontoplan for statlige virksomheter er også obligatorisk for statlige fond. Dette følger av bestemmelsene punkt 3.6.4 (jf. omtale i punkt 8.1 i veiledningsnotatet) og av rundskrivet.

Standard kontoplan inneholder en inndeling av kontoer for inntekter, utgifter, eiendel og gjeld gruppert etter art.

Bruk av kontoplanen innebærer at samtlige inntekter og utgifter i fondet bokføres på resultatkontoer og skal framkomme i oppstilling av fondsregnskapet (jf. punkt 9.2 i veiledningsnotatet). Dette innebærer at endringer i fondskapitalen skjer ved bruk av kontoer i kontogruppe 82-87, jf. nedenfor. Et avvik fra å bruke resultatkontoer er de tilfeller det skjer en overføring av kapitalinnskudd til eller fra fondet. Overføring av kapitalinnskudd til eller fra fondet bokføres direkte på balansekontoer i fondsregnskapet. For eksempel gjelder dette overføring av innskudd eller tilbakebetaling av innskudd som er bevilget på utgifts- eller inntektspost 95 i statsbudsjettet (jf. punkt 6.1 i veiledningsnotatet). Virksomheten som forvalter fondet bør minimum bokføre på følgende kontoer i fondsregnskapet (se rundskrivet om standard kontoplan):

Kontoer i tilknytning til balansen (eiendeler, gjeld og fondskapital):

- konto for hver enkelt arbeidskonto i bank¹
- konto for hver enkelt oppgjørskonto i Norges Bank
- konto for overføring/innbetalinger av fondsmidler (kundespesifikasjon)
- konto for fondskapitalen
- konto for utdeling av fondsmidler (leverandørspefikasjon)
- andre balansekontoer opprettes etter behov

Kontoer i tilknytning til resultatet (inntekter og utgifter til fondets formål):

¹ Fond med langsiktige fast rente (10-års statsobligasjonsrente) vil normalt ikke ha arbeidskonto i bank

- konto for overføringer til fondet
- konto for overføringer fra fondet

Transaksjonene som viser inntekter og utgifter til fondets formål, skal i utgangspunktet skje ved bruk av kontogrupper i kontoklasse 8. Bruken av kontoklasse 8 er basert på at fondet er en formuesplassering og at midlene brukes til å finansiere bestemte aktiviteter eller tiltak, jf. omtale i punkt 3 om gruppering av fond etter formålet. I vedlegg 2 er det utarbeidet to eksempler som viser bokføring på ulike kontoer etter standard kontoplan.

Det kan være hensiktsmessig å bruke flere kontoer og dimensjoner/segmenter i regnskapssystemet for ytterligere spesifisering av transaksjonene. Dette bør vurderes på grunnlag av fondets egenart, kompleksitet og behov for opplysninger ved utarbeidelse av noter til årsregnskapet.

9 Rapportering

I dette kapitlet beskrives bestemmelser om rapportering fra fondet til statsregnskapet, avleggelse av årsregnskap for fondet og utarbeidelse av årsrapport om fondet. I vedlegg 2 er det gitt eksempler på hvordan årsregnskapet for fondet kan stilles opp.

9.1 Rapportering til statsregnskapet

9.1.1 Månedlig rapportering til statsregnskapet

Virksomheten som forvalter fondet skal rapportere til statsregnskapet om likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank, såkalt likvidrapport (se omtale om bestemmelsene i punkt 8.1 over).

Likvidrapporten skal avstemmes mot fondets regnskap før rapporten sendes til statsregnskapet, dvs. virksomheten kontrollerer at bokført beholdning på kontoen for bankinnskudd i fondsregnskapet og kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank stemmer med rapporten.

Likvidrapporten sendes hver måned til DFØ innen fristene som er satt i Finansdepartementets årlig rundskriv om rapportering til statsregnskapet. Virksomheten skal sende en kopi av likvidrapporten til det departementet som har ansvaret for fondet. Rapporten skal inneholde regnskapsopplysninger om inngående og utgående saldo og endringer i perioden på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. I rundskrivet er det stilt krav til at regnskapsopplysningene skal stilles opp etter følgende mal:

Fondets navn:

Likvidrapport for regnskapsførerkonto:
for måned til statsregnskapet ogdepartementet

Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	
Endring i perioden	
Utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	

9.1.2 Årlig rapportering til statsregnskapet

Ved årets slutt skal saldo på fondets oppgjørskonto i Norges Bank rapporteres til kapitalregnskapet via overordnet departement, se omtale i punkt 8.1 i veiledningsnotatet.

Rapporteringen fra departementet til statsregnskapet skal inneholde:

- Fondets tildelte statskonto (regnskapsførerkonto) i kapitalregnskapet under kontogruppe 81 kontolån fra ordinære fond. Rapporten skal vise inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank ved årets begynnelse, endring i perioden og utgående saldo ved årets slutt.
- Dersom fondets midler utelukkende består av statlige midler (såkalte B1-fond), skal det i tillegg rapporteres som eiendel til kapitalregnskapet på en statskonto under kontogruppe 64. Det vil være likt det som er innestående i Norges Bank.

I Finansdepartementets årlige rundskriv om årsavslutning og frister for innrapportering til statsregnskapet kan det være stilt ytterligere krav til rapportering for statlige fond.

9.2 Årsregnskap for statlige fond

Virksomheten som forvalter fondet skal avlegge et eget årsregnskap for fondet i tråd med bestemmelsen punkt 3.4.6, jf. punkt 8.1 i veiledningsnotatet. Finansdepartementets rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap inneholder tilpasninger og nærmere krav for statlige fond (se punkt 8 i rundskrivet). I henhold til bestemmelsene og rundskrivet skal et årsregnskap for statlige fond inneholde tre deler:

- ledelseskomentarer knyttet til oppstilling av bevilgningsrapporteringen og oppstilling av fondsregnskapet
- oppstilling av bevilgningsrapportering etter en forenklet oppstillingsplan med tilhørende note
- oppstilling av fondsregnskapet som skal vise alle fondets utgifter, inntekter, eiendel, fondskapital og eventuell gjeld

Ledelseskomentarer

Årsregnskapet skal avlegges ved virksomhetsleders signatur på ledelseskomentarer. Det er leder av virksomheten som forvalter fondet eller styret, dersom det er gitt instruks om dette fra overordnet departement, som signerer ledelseskomentarene.

Ledelseskomentarene skal inneholde leders vurdering av vesentlige forhold ved årsregnskapet, og knyttes til alle oppstillinger i årsregnskapet for fondet. Det skal opplyses om revisjonsordningen for fondet.

I bestemmelsene punkt 3.4.3.1 er det krav til at det skal bekreftes at årsregnskapet skal gi et dekkende bilde og er avlagt i henhold til bestemmelsene. Denne bekreftelsen dokumenteres ved signatur på ledelseskomentarene.

Bevilgningsrapportering med noter

Det skal utarbeides en prinsippnote til bevilgningsoppstillingen som beskriver prinsippene for rapportering til statsregnskapet. Eventuell omtale av fullmakter, særskilte ordninger og andre forhold som har betydning for leserens forståelse av regnskapet, bør legges til prinsippnoten.

I oppstilling av bevilgningsrapporteringen vises likvidbevegelsene samlet for hele året. Oppstilling av bevilgningsrapporteringen viser inngående saldo på oppgjørskonto i Norges

Bank (per 1. januar), samlede endringer i regnskapsåret (perioden) og sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank (per 31.12). Har fondet flere oppgjørskonto i Norges Bank, er det samlet sum av disse oppgjørskontoene som skal fremgå i oppstillingen.

Bevilgningsoppstillingen skal også inneholde en oppstilling av alle finansielle eiendeler og forpliktelser fondet er oppført med i kapitalregnskapet.

Vedlegg 1 C til rundskriv R-115 inneholder krav til oppstillingsplan for statlige fond som skal benyttes i årsregnskapet, og den ser slik ut:

Oppstilling av bevilgningsrapportering					
Beholdninger rapportert i likvidrapport			Note	Regnskap 2015	
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank					
Endringer i perioden					
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>					
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					
Konto	Tekst	Note	2015	2014	Endring
64xxxx	Ordinære fond (eiendeler)				
81xxxx	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank				

I tilknytning til bevilgningsrapporteringen skal det utarbeides noter. Det er stilt krav til at det skal utarbeides minst en note, note A. Note A skal vise eventuelle bevilgninger som fondet har fått tildelt med henvisning til kapittel og post i statsbudsjettet. Eksempel på en slik note:

Note A Tildelinger av midler til fondet i regnskapsåret*

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Årets tildeling (i kr.)

* Det kan være nødvendig å gi en tekstlig omtale av hvordan midlene behandles av virksomheten for å gi et dekkende bilde.

Fondsregnskapet med noter

Et mål med fondsregnskapet er å vise utviklingen i og bruken av fondskapitalen. Det må ses i sammenheng med at fond er en formuesmasse som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der anvendelsen er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår. Kravene i bestemmelsene skal sikre at det utarbeides og avlegges et årsregnskap for statlige fond, som skal vise utviklingen og bruken av fondskapitalen.

Oppstilling av fondsregnskapet med noter skal inngå som en del av årsregnskapet for statlige fond. Oppstillingen av fondsregnskapet bør inneholde en resultat- og balanseoppstilling med noter, for å få en strukturert oversikt over utgifter, inntekter, eiendeler, fondskapital og eventuell gjeld. Sammenligningstall for foregående regnskapsår bør fremgå i tilknytning til hver regnskapslinje.

Det skal utarbeides en prinsippnote til fondsregnskapet, som beskriver prinsippene for føring av fondsregnskapet.

Fondsregnskapet bør derfor minimum inneholde følgende

- en oppstilling av et resultat som viser inntekter og utgifter på separate regnskapslinjer
 - o midler som er overført til fondet fra andre. Det kan med fordel også vises en spesifisering av hvilken sektor det er overført fra, se bruk av kontoer i kontoplanen
 - o midler som er overført fra fondet til andre. Denne kan med fordel vise en spesifisering av hvilken sektor det er overført til, se bruk av kontoer i kontoplanen
 - o disponering av årets resultat
- en oppstilling av balansen som viser eiendeler, fondskapital og eventuell gjeld på separate regnskapslinjer:
 - o eiendeler med beholdninger på oppgjørskonto(ene) i Norges Bank
 - o fondskapital og eventuell gjeld, og der fondskapitalen fordeles på henholdsvis kapitalinnskudd og annen kapital (disse vil tilsvare det som er beholdningen på oppgjørskontoen i Norges Bank)

Nedenfor er det vist et eksempel på hvordan dette kan settes opp (eksempelene i vedlegg 2 er basert på oppstillingene nedenfor):

Oppstilling av resultat for fond x i år 20x2	Note	20x2	20x1
Overføringer til fondet			
Overføringer fra fylkeskommuner			
Overføringer fra kommuner			
Overføring fra andre statlige regnskap			
Avgifter			
Sum overføringer til fondet			
Overføringer fra fondet			
Overføringer til husholdninger			
Overføringer til andre statlige regnskaper			
Sum overføringer fra fondet			
Periodens resultat			
Disponering			
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital			
Oppstilling av balanse for fond x i år 20x2	Note	20x2	20x1
Eiendeler			
Oppgjørskonto i Norges Bank			
Sum eiendeler			
Fondskapital og gjeld			
Opptjent fondskapital			
Sum fondskapital og gjeld			

Oppstillingen med tilhørende regnskapslinjer tar utgangspunkt i følgende måte å føre transaksjonene på:

- Fondets inntekter kan komme fra en bevilgning, innkreving av avgifter, renter av fondskapitalen. Slike inntekter skal inngå som overføring fra andre.
- Utbetalinger fra fondet består av overføringer til andre som for eksempel tilskudd og eventuelle overføringer til forvalter for dekning av utlegg. Departementet som har det overordnede ansvar for fondet, må på forhånd avklare om forvalter kan bruke av fondets midler til å dekke administrasjonsutgifter eller om disse skal overføres/bevilges direkte til virksomheten.
- Utbetalinger som er knyttet til lønn og kjøp av varer og tjenester, bør ikke føres direkte i regnskapet for fondet. Utgiftene bør bokføres i virksomhetens regnskap først, deretter kan virksomheten få refundert de utlagte utbetalingene fra fondet dersom det er åpnet for slik refusjon (jf. at fondet ikke er en virksomhet, men kun en formuesplassering). I fondsregnskapet vil slike utlegg fra fondet til virksomheten inngå i regnskapslinjen “midler som er overført fra fondet til andre”. Overføringen bokføres på en egen konto i fondsregnskapet og det kan med fordel gis opplysning i egen note i årsregnskapet eller vises på egen linje i resultatregnskapet.

I tillegg til prinsippnotene skal det utarbeides noter som knyttes til de aktuelle regnskapslinjene. Notene skal nummereres fortløpende. Følgende noter til fondsregnskapet bør utarbeides:

- En oversikt og omtale av inntektene til fondet. Kort omtale av hvordan inntektene kan eller skal benyttes.
- En oversikt som viser overføringer fra fondet til andre og forklaring på hva overføringene er benyttet til eller skal benyttes til.
- Opplysninger om kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd (bevilget over post 95 i statsbudsjettet)

Eksempler på oppstillingen av fondsregnskapet med ulike transaksjoner finner du i vedlegg 2.

9.3 Utarbeidelse av årsrapport for fond

Bestemmelsene punkt 1.5.1, tredje avsnitt, og punkt 2.3.3 om utarbeidelse av årsrapport gjelder også for fond. Bestemmelsene stiller ikke krav til at årsrapport om fond skal være separat fra årsrapport fra virksomheten som forvalter fondet eller separat fra årsrapport for eventuelle andre fond som forvaltes av samme virksomhet. I noen tilfeller vil det være nødvendig at årsrapporten for et fond inngår i virksomhetens årsrapport fordi det er en direkte sammenheng mellom disponeringen av fondet og virksomhetens øvrige aktiviteter. Et eksempel på dette er virksomheter som har som sin eneste oppgave/formål å forvalte et fond. Et annet eksempel er Lånekassens konverteringsfond, som er en regnskapsmessig avsetning for å dekke framtidige utgifter som følge av at lån blir omgjort til stipend når studenten har bestått eksamen. I det tilfellet er fondet en budsjett- og regnskapsmessig løsning som er integrert i Lånekassens samlede forvaltning av utdanningsstøtten.

I andre tilfeller vil det være mer hensiktsmessig at virksomheten som administrerer fondet, utarbeider to separate årsrapporter. Når en virksomhet forvalter flere fond, vil det i noen tilfeller være nødvendig eller naturlig å presentere årsrapportene fra hvert fond i samme

dokument, mens det i andre tilfeller kan være nødvendig eller naturlig å utarbeide separat årsrapport for hvert fond.

Det enkelte departement må ut fra fondets egenart fastsette nærmere krav til hvordan årsrapport for fondet skal utarbeides. Det vil være naturlig at slike krav kommuniseres i tildelingsbrevet, instruks og/eller i egne retningslinjer for forvaltning av fondet.

Kravene i bestemmelsene punkt 1.5.1 og 2.3.3 om utarbeidelse av årsrapport gjelder for statlige virksomheter som er underlagt et departement. Et departement som administrerer fond i egen regi, har ikke plikt til å utarbeide årsrapport for fondet. Departementet kan allikevel beslutte å utarbeide en slik årsrapport hvis en anser det som hensiktsmessig. Hvis det fremmes forslag i statsbudsjettet om bevilgning vedrørende fondet, stiller imidlertid bevilgningsreglementet § 9, andre ledd, visse krav til departementets redegjørelse vedrørende fondet.

Når fond administreres av selskap på oppdrag fra departement, er det departementet som iht. bestemmelsene har ansvar for å påse at krav til årsrapport for fondet ivaretas av selskapet. Kravet kan nedfelles i oppdragsbrev/-avtale eller på annen måte. Selskapet kan i tillegg ha en selvstendig plikt til å utarbeide årsrapport eller lignende for fondet ut fra annet regelverk som f.eks. særlov.

Vedlegg 1 Oversikt over oppgaver til aktører

Roller	Oppgaver
Fagdepartement	<p>Departementet fremmer forslag for Stortinget om opprettelse av nye fond og om avvikling av eksisterende fond. Departementet utarbeider også forslag til bevilgninger over statsbudsjettet til fond de har ansvaret for og rapporterer til Stortinget om oppnådde resultater for siste regnskapsår.</p> <p>Departementet fastsetter instruks som beskriver myndighet og ansvar mellom fagdepartementet og fondsforvalteren i henhold til Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.2.</p> <p>Ved opprettelse av nytt fond skal departementet sikre at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppgjørskonto i Norges Bank for fondet blir opprettet - kontolånsnummer i kontogruppe 81 i statens kapitalregnskap og eventuelt eiendelskonto 64 blir opprettet - det fastsettes rentesats for fond som skal ha renter <p>Departementet sender årlig tildelingsbrev til statlige fondsforvaltere og oppdragsbrev til ikke-statlige forvaltere. Departementet har et overordnet ansvar for oppgavene som legges til fondsforvalteren.</p>
<p>Fondsforvalter Fondsforvalter kan være et departement eller en underliggende statlig virksomhet. Fondsforvalter kan også være et statsforetak eller et særlovsselskap</p>	<p>Fondsforvalteren utarbeider instruks for fondet i henhold til bestemmelsene punkt 2.2.</p> <p>Forvalteroppgaven innebærer blant annet å:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ha ansvaret for administrasjon av fondet, på grunnlag av stortingsvedtak, delegering fra et departement eller avtale med et departement/statlig virksomhet - bestemme bruken av fondets midler - gjennomføre vedtakene som fattes om bruk av fondets midler, herunder foreta utbetalinger - føre et eget fullstendig regnskap for hvert fond - sende månedlig likvidrapport til statsregnskapet (via DFØ) - utarbeide årsregnskap for fondet - utarbeide årsrapport for fondet
Finansdepartementet	<p>Finansdepartementet fastsetter regelverk for økonomistyring i staten med krav både til opprettelse og forvaltning av statlige fond.</p> <p>Finansdepartementet fastsetter renter på fondskapital som plasseres som kontolån til statskassen.</p>

<p>Direktoratet for økonomistyring</p>	<p>Direktoratet for økonomistyring ivaretar følgende oppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> – forvalter økonomiregelverket for staten og herunder veileder og besvarer spørsmål fra departementer og fondsforvaltere om kravene til statlige fond – sørger for at oppgjørskontoer i Norges Bank blir opprettet eller avviklet på bakgrunn av anmodning fra departementene – oppretter statskonto (kontolånsnummer/regnskapsførerkonto) i kontogruppe 81 i statens kapitalregnskap og eventuelt eiendelskonto i kontogruppe 64 – kontrollerer mottatt likvidrapport fra fondet og bokfører i statsregnskapet – sender henvendelse til Finansdepartementet om fastsettelse av rentesats for fond som skal ha renter
<p>Norges Bank</p>	<p>Etter anmodning fra Direktoratet for økonomistyring oppretter Norges Bank oppgjørskonto for fondet. Norges Bank foretar eventuell renteberegning av innestående midler.</p>

Vedlegg 2 Eksempler på regnskapsføring i statlige fond

Det er utarbeidet to eksempler som inneholder:

- eksempel 1 viser bokføring av transaksjoner i fond Ys, og årsregnskapet for fondet
- eksempel 2 viser bokføring av transaksjoner i fond F, og årsregnskapet for fondet. I dette eksempelet har vi også vist eksempler på føringer av transaksjoner mellom fondet og departementet, i departementet Ds regnskap